
Observatori d'Empresa i Ocupació

observatoriempresaiocupacio.gencat.cat

Data d'actualització: 24/02/2016

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa
i Ocupació

© Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa i Ocupació
Gabinet Tècnic

c/ Sepúlveda, 148-150
08011 Barcelona
observatoriempresaiocupacio.gencat.cat
Barcelona, febrer de 2016

ISSN: 2014-2285

Dipòsit legal: B.25823-2013

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Sense obres derivades 3.0 de Creative commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial. La llicència completa es pot consultar a:
creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca

Índex

1. Cartera de comandes	2
2. Preus i marges d'exportació	3
3. Cartera de comandes per sectors d'activitat	5
4. Cartera de comandes per trams d'exportació	6
5. Evolució per mercats de destinació	8
6. Annex metodològic	10

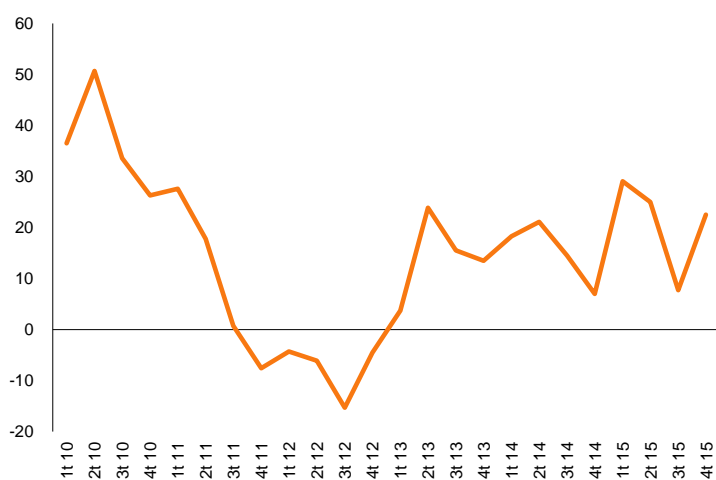
1. Cartera de comandes

L'any 2015 es tanca amb un augment del saldo de l'indicador de la cartera de comandes d'exportació (diferència entre els percentatges d'opinions sobre l'evolució a l'alça i a la baixa), que creix 14,8 punts respecte del trimestre anterior i se situa en els 22,5 punts.

Gràfic 1

Catalunya – Indicador de cartera de comandes (saldo entre els percentatges a l'alça i a la baixa, en punts)

1r trim. 2010 – 4t trim. 2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

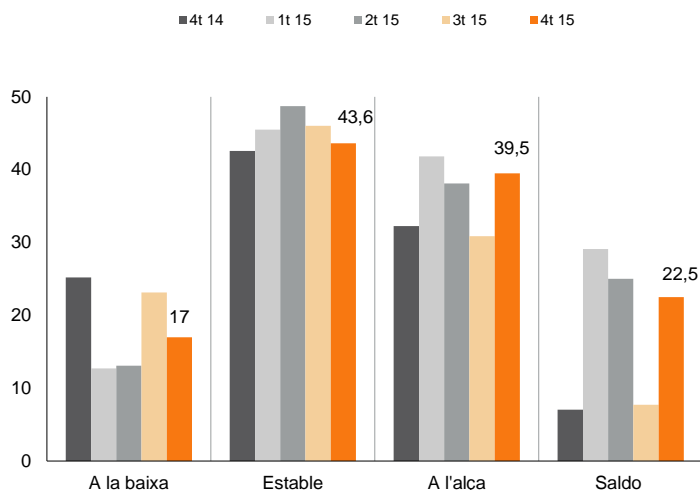
El 2015 es tanca amb un augment del saldo de l'indicador de la cartera de comandes d'exportació.

Aquest augment s'ha produït per un descens notable del percentatge d'empresaris que opina que la cartera de comandes d'exportadors ha evolucionat a la baixa, a la vegada que ha augmentat la proporció d'empresaris que considera que aquest indicador ha evolucionat a l'alça.

Gràfic 2

Catalunya – Cartera de comandes

1r trim. 2014 – 4t trim. 2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

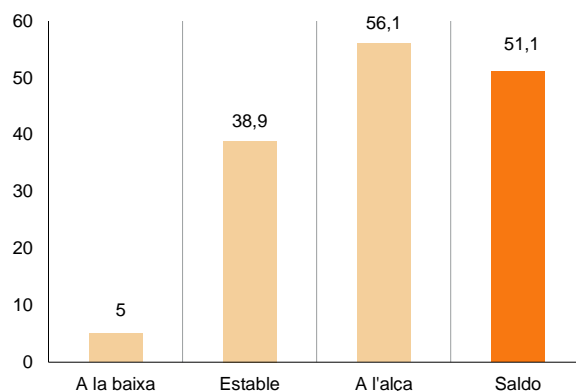
L'augment s'ha produït per una reducció del percentatge d'empresaris que opina que la cartera de comandes ha anat a la baixa i un increment dels que opinen que ha anat a l'alça.

Quant a les expectatives per als propers 12 mesos, una mica més la meitat dels empresaris catalans manifesta que la cartera de comandes d'exportació evolucionarà a l'alça (el 56,1%), un 38,9% opina que es mantindrà estable i només un 5% pensa que anirà a la baixa. El saldo de les expectatives se situa en els 51,1 punts, força per sobre del trimestre anterior (quan el seu valor es va situar en els 39,9 punts).

Gràfic 3

Catalunya – Expectatives de la cartera de comandes per als propers 12 mesos

4t trim. 2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Un mica més de la meitat dels empresaris creu que la cartera de comandes anirà a l'alça en els propers 12 mesos.

2. Preus i marges d'exportació

El 82,4% dels empresaris considera que els preus d'exportació s'han mantingut estables en el quart trimestre de 2015. El saldo resultant, però, ha estat negatiu (-10 punts), ja que la proporció dels que opinen que aquests preus han evolucionat a la baixa (13,8%) supera la dels que afirmen que ha anat a l'alça (3,8%).

Aquest mateix comportament és el que es dona en el cas dels preus internacionals del sector, on el 74,7% dels empresaris manifesta que s'han mantingut estables, el 21,1% que han anat a l'alça i el 4,2%, a la baixa, amb un saldo de respostes de -16,8 punts.

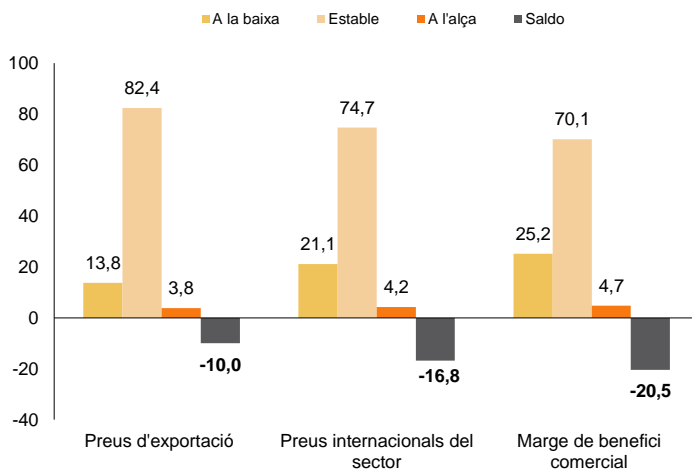
Pel que fa al marge de benefici comercial d'exportació de l'empresa, el 70,1% dels empresaris exportadors opina que s'ha mantingut estable, un 25,2% que ha evolucionat a la baixa i un 4,7% que ha anat a l'alça, de manera que el saldo de respostes també ha resultat negatiu (-20,5 punts).

Comparant amb els saldos de respostes del trimestre anterior, els tres indicadors no només es mantenen en valors negatius, sinó que a més s'ha reduït sensiblement, sent els preus internacionals del sector els que més disminueixen, seguits dels preus d'exportació i, per últim, del marge de benefici comercial.

Gràfic 4

Catalunya – Preus i marges d'exportació

4t trim. 2015

La major part dels empresaris opina que els preus i els marges de benefici comercial s'han mantingut estables en el quart trimestre de 2015.

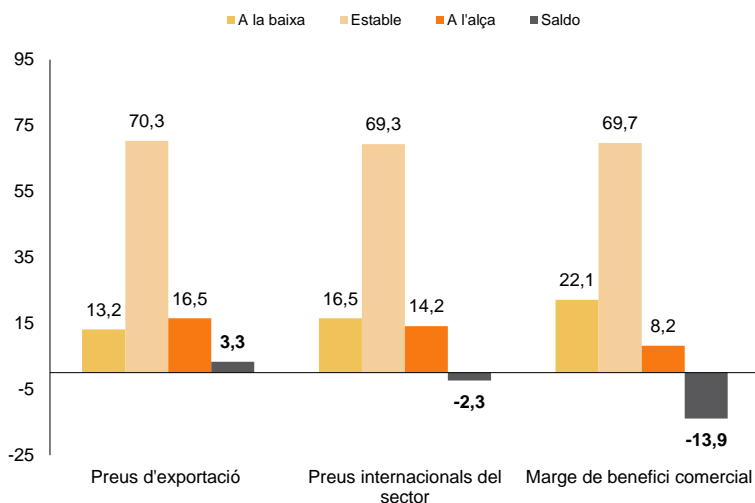
Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

De cara als propers 12 mesos, els empresaris preveuen una millora dels preus d'exportació, en canvi, el saldo de respostes pel que fa a les expectatives de marge de benefici i als preus internacionals del sector continua sent negatiu.

Gràfic 5

Catalunya – Expectatives de preus i marges d'exportació per als propers 12 mesos

4t trim 2015

i preveuen una millora dels preus d'exportació de cara als propers 12 mesos.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

3. Cartera de comandes per sectors d'activitat

En el quart trimestre de 2015, els empresaris de la branca d'altres productes minerals no metàl·lics són els que presenten una opinió més favorable sobre l'evolució de la cartera de comandes, amb una diferència notable respecte de la resta de branques. La segueixen la branca dels equips elèctrics i electrònics i la de la maquinària i equips mecànics. Només la branca d'altres indústries presenta un balanç resultant (o saldo de respostes) negatiu.

Taula 1

Catalunya – Cartera de comandes per sectors d'activitat

4t trim. 2015

	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Altres productes minerals no metàl·lics	5,0	49,3	45,7	40,7
Equips elèctrics i electrònics	10,7	43,8	45,4	34,7
Maquinària i equips mecànics	20,1	26,5	53,4	33,3
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	11,6	45,1	43,3	31,7
Indústries químiques	9,9	50,2	39,9	30,0
Alimentació i begudes	10,7	50,2	39,1	28,4
Cautxú i matèries plàstiques	19,8	34,1	46,1	26,3
Paper, edició, arts gràfiques i reprografia	19,4	47,8	32,8	13,5
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	22,3	43,7	34,0	11,8
Vehicles de motor i altres materials de transport	18,7	51,8	29,5	10,9
Màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica	26,3	42,1	31,6	5,3
Altres indústries	33,7	41,0	25,3	-8,4
Cartera de comandes (actual)	17,0	43,6	39,5	22,5

Unitats: Saldo de respostes.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Les expectatives pels propers 12 mesos són favorables en tots els sectors. Els empresaris més optimistes són els de la maquinària i equips mecànics, altres productes minerals no metàl·lics i cautxú i matèries plàstiques.

Taula 2

Catalunya – Expectatives de la cartera de comandes per als propers 12 mesos, per sectors d'activitat

4t trim. 2015

	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Maquinària i equips mecànics	0,9	27,4	71,7	70,8
Altres productes minerals no metàl·lics	2,9	27,1	70,0	67,1
Cautxú i matèries plàstiques	1,2	35,3	63,5	62,3
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	4,0	31,8	64,1	60,1
Indústries químiques	3,0	35,4	61,6	58,7
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	6,6	40,2	53,2	46,6
Alimentació i begudes	5,4	44,6	50,0	44,6
Paper, edició, arts gràfiques i reprografia	2,6	51,6	45,7	43,1
Màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica	5,3	47,4	47,4	42,1
Equips elèctrics i electrònics	0,9	58,4	40,7	39,7
Vehicles de motor i altres materials de transport	10,9	39,4	49,7	38,9
Altres indústries	15,9	37,8	46,3	30,4
Cartera de comandes (propers 12 mesos)	5,0	38,9	56,1	51,1

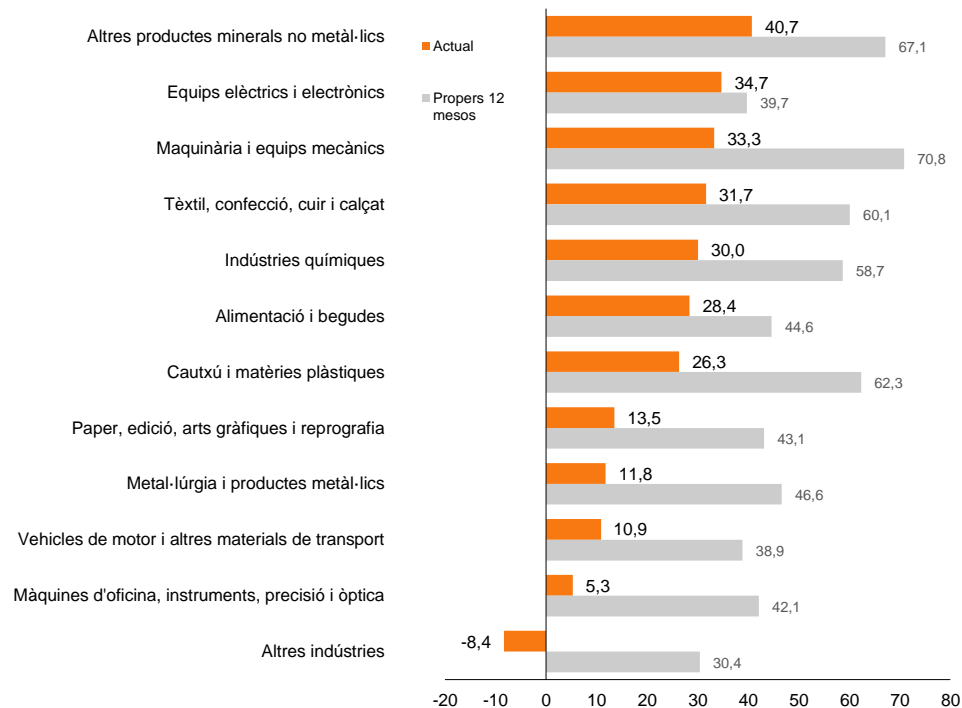
Unitats: Saldo de respostes.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Gràfic 6

Catalunya – Indicador de cartera de comandes per sectors d'activitat (actual i propers 12 mesos)

4t trim. 2015

La branca d'altres productes minerals no metàl·lics és la que presenta les millors expectatives de cara als propers 12 mesos.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

4. Cartera de comandes per trams d'exportació

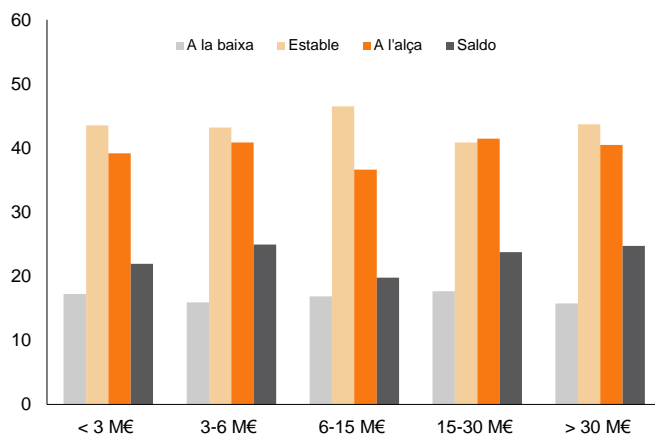
El valor de l'indicador varia també en funció de l'import de la facturació de les empreses en exportacions. Les empreses que exporten per valor de 3 a 6 milions d'euros i les de més de 30, són les que presenten un saldo més favorable de la cartera de comandes (superior a la mitjana), en el quart trimestre de 2015. Les que exporten de 6 a 15 milions d'euros presenten el saldo menys favorable.

Tot i així, la proporció d'empresaris que opina que la cartera de comandes es manté estable és majoritària en tots els trams d'exportació, tret del tram d'empreses que exporten entre 15 i 30 milions d'euros, on la proporció d'empresaris que opina que ha anat a l'alça és lleugerament superior.

Gràfic 7

Catalunya – Cartera de comandes per trams d'exportació

4t trim. 2015

Les empreses que facturen entre 3 i 6 milions d'euros són les que presenten un saldo de la cartera de comandes més favorable.

	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Menys de 3 milions d'euros	17,3	43,5	39,2	21,9
De 3 a 6 milions d'euros	15,9	43,2	40,9	25,0
De 6 a 15 milions d'euros	16,8	46,5	36,6	19,8
De 15 a 30 milions d'euros	17,7	40,9	41,4	23,8
Més de 30 milions d'euros	15,8	43,7	40,5	24,8
Cartera de comandes (actual)	17,0	43,6	39,5	22,5

Unitats: Saldo de respostes.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Pel que fa a les expectatives pels propers 12 mesos, totes les empreses són optimistes en relació amb la cartera de comandes. Les que facturen menys de 3 milions d'euros en exportacions són les que presenten un saldo més favorable. El següent tram d'empreses més optimistes són les que facturen de 3 a 6 milions d'euros en vendes a l'estranger.

Taula 3

Catalunya – Expectatives de la cartera de comandes per als propers 12 mesos, per trams d'exportació

4t trim. 2015

	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Menys de 3 milions d'euros	3,8	39,5	56,7	53,0
De 3 a 6 milions d'euros	5,5	37,7	56,8	51,3
De 6 a 15 milions d'euros	13,4	29,7	57,0	43,6
De 15 a 30 milions d'euros	6,7	41,4	51,9	45,2
Més de 30 milions d'euros	5,1	42,8	52,1	46,9
Cartera de comandes (propers 12 mesos)	5,0	38,9	56,1	51,1

Unitats: Saldo de respostes

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Pel que fa a les expectatives pels propers 12 mesos, les empreses més optimistes són les que facturen menys volum en vendes a l'estranger.

5. Evolució per mercats de destinació

Les empreses catalanes esperen incrementar les seves exportacions, en el curt termini, en tots els respectius mercats habituals. Cal destacar que les expectatives d'exportació són més elevades a la Unió Europea (15), Amèrica Llatina i la Xina i Índia. En l'altre extrem, se situen les àrees geogràfiques d'Oceania i Rússia i la Comunitat d'Estats Independents (CEI), que presenten les expectatives més baixes.

Taula 4

Catalunya – Expectatives a curt termini de les exportacions per mercat habitual

4t trim. 2015

	% Empreses				Saldo
	que hi exporten	A la baixa	Estable	A l'alça	
Unió Europea (15) ⁽¹⁾	97,4	3,4	51,9	44,7	41,4
Amèrica Llatina	62,4	11,7	45,6	42,7	31,1
Xina i Índia	29,0	7,4	55,1	37,5	30,1
Estats Units i Canadà	35,9	10,0	50,3	39,7	29,7
Japó, Corea Sud i Taiwan	22,0	6,6	59,3	34,1	27,5
Àfrica Subsahariana	19,1	9,8	54,0	36,1	26,3
Resta Unió Europea ⁽²⁾	56,5	4,1	66,0	29,9	25,8
Orient Mitjà	36,0	7,9	58,9	33,2	25,4
Àfrica del Nord	39,8	9,5	58,5	32,0	22,5
EFTA ⁽³⁾	29,2	5,5	66,6	27,9	22,4
Resta d'Europa ⁽⁴⁾	42,8	8,2	63,9	27,9	19,8
ASEAN ⁽⁵⁾	16,2	10,1	60,4	29,5	19,4
Rússia i Comunitat d'Estats Independents (CEI)	22,2	24,1	44,9	31,0	6,9
Oceania	23,8	16,8	63,6	19,6	2,8

Els mercats on es preveu augmentar més les exportacions a curt termini són: la Unió Europea (15), Amèrica Llatina i Xina i Índia.

Unitats: Saldo de respostes

(1) UE-15: Alemanya, França, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos, Portugal, Regne Unit, Suècia i Espanya (no s'inclou com a país al qual s'exporta, s'ha d'exportar fora d'Espanya).

(2) Resta Unió Europea: UE-28 que no inclou UE-15

(3) EFTA: Islàndia, Noruega, Suïssa, Liechtenstein

(4) Resta d'Europa: Europa que no inclou UE-28

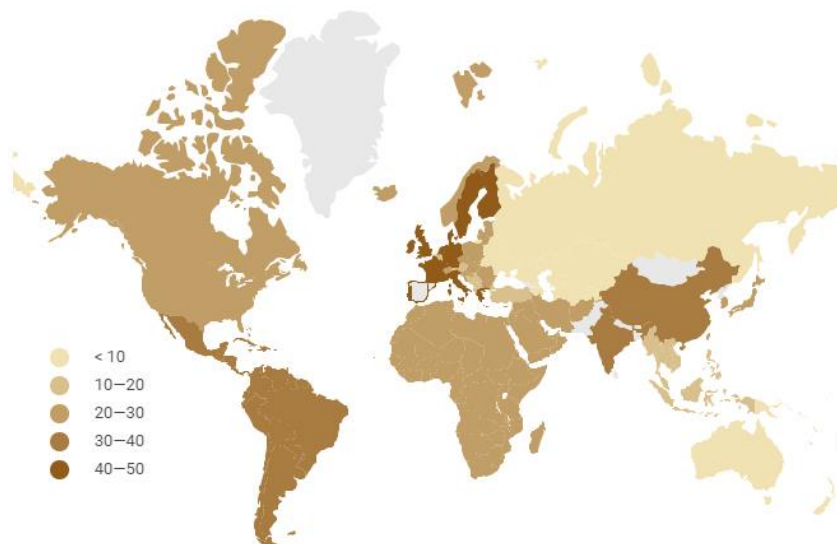
(5) ASEAN: Tailàndia, Filipines, Indonèsia, Malàisia, Singapur, Vietnam, Laos, Myanmar, Cambotja i Brunei.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Mapa 1

Catalunya – Expectatives a curt termini de les exportacions per mercat habitual

4t trim. 2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

En el darrer trimestre de 2015, els mercats que encapçalen el rànquing de perspectives d'obertura a nous mercats són els països de la Unió Europea que no formen part de la UE-15, els països europeus no inclosos en la UE-28 i Rússia i Comunitat d'Estats Independents (CEI). En l'altre extrem es troba la Unió Europea 15, on no hi ha cap perspectiva d'obrir-hi nous mercats.

Taula 5

Catalunya – Perspectives d'obertura a nous mercats en els propers 12 mesos

4t trim. 2015

Perspectives d'iniciar negoci	
Resta Unió Europea ⁽¹⁾	10,0
Resta d'Europa ⁽²⁾	8,9
Rússia i Comunitat d'Estats Independents (CEI)	7,0
Estats Units i Canadà	6,9
Amèrica Llatina	6,0
Xina i Índia	5,9
Orient Mitjà	5,1
Àfrica del Nord	4,1
Japó, Corea Sud i Taiwan	3,3
Oceania	3,1
Àfrica Subsahariana	2,5
EFTA ⁽³⁾	2,4
ASEAN ⁽⁴⁾	2,3
Unió Europea (15) ⁽⁵⁾	0,0

Unitats: Saldo de respostes

(1) Resta Unió Europea: UE-28 que no inclou UE-15

(2) Resta d'Europa: Europa que no inclou UE-28

(3) EFTA: Islàndia, Noruega, Suïssa, Liechtenstein

(4) ASEAN: Tailàndia, Filipines, Indonèsia, Malàisia, Singapur, Vietnam, Laos, Myanmar, Cambotja i Brunei.

(5) UE-15: Alemanya, França, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos, Portugal, Regne Unit, Suècia i Espanya (però en aquest cas no s'inclou com a país al qual s'exporta, s'ha d'exportar fora d'Espanya).

Els països de la Unió Europea, tret els de la UE-15, formen el principal nou mercat on més empreses tenen perspectives d'exportar.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

6. Annex metodològic

L'Enquesta de clima exportador a Catalunya és una operació estadística trimestral, que recull les opinions de 600 empreses industrials exportadores catalanes sobre les expectatives i l'evolució de diferents variables relacionades amb la conjuntura exportadora, com ara la cartera de comandes, els preus d'exportació, els preus internacionals del sector i el marge de benefici comercial d'exportació de l'empresa.

Per a cadascuna d'aquestes variables es demana l'opinió dels empresaris sobre la seva situació actual i sobre les seves expectatives per als propers 12 mesos. Les preguntes es formulen de manera que permetin un triple nivell de resposta:

- positiva (a l'alça)
- negativa (a la baixa)
- estable

La simplicitat del qüestionari possibilita una resposta àgil i ràpida per part dels responsables empresarials.

Per a tots els indicadors, s'ofereix el saldo de resposta, és a dir, la diferència entre els percentatges de respostes positives (evolució a l'alça) i negatives (evolució a la baixa).

Els resultats es presenten per al conjunt de les empreses industrials exportadores catalanes i, a més, en el cas de la cartera de comandes, desagregats per sectors d'activitat econòmica, trams de facturació en exportació i zones geogràfiques.

També es pregunta l'opinió dels empresaris sobre les seves perspectives d'exportar a nous mercats en els propers 12 mesos.

La desagregació sectorial utilitzada a l'enquesta dona resultats per als 12 grups d'activitat econòmica següents:

- Alimentació i begudes (divisions econòmiques)
- Tèxtil, confecció, cuir i calçat
- Paper, edició, arts gràfiques i reprografia
- Indústries químiques
- Cautxú i matèries plàstiques
- Altres productes minerals no metàl·lics
- Metal·lúrgia i productes metàl·lics
- Maquinària i equips mecànics
- Màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica
- Equips elèctrics i electrònics
- Vehicles de motor i altres materials de transport
- Altres indústries

Els trams d'exportació per als quals s'ofereix informació són:

- Menys de 3 milions d'euros d'exportació
- De 3 a 6 milions d'euros d'exportació
- De 6 a 15 milions d'euros d'exportació
- De 15 a 30 milions d'euros d'exportació
- Més de 30 milions d'euros d'exportació

Pel que fa a les zones geogràfiques considerades, es detallen a continuació:

- **Unió Europea (15):** Alemanya, Àustria, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos, Portugal, Regne Unit, Suècia i Espanya (però en aquest cas no s'inclou com a país al qual s'exporta, s'ha d'exportar fora d'Espanya).
- **Resta de la UE-28:** Croàcia, Polònia, Romania, Bulgària, República Txeca, Hongria, Eslovàquia, Eslovènia, Estònia, Letònia, Lituània, Malta i Xipre.
- **Comunitat d'Estats Independents (CEI):** Rússia, Ucraïna, Bielorrússia, Kazakhstan, Armènia, Azerbaidjan, Kirguizistan, Moldàvia, Tadjikistan i Uzbekistan.
- **EFTA:** Islàndia, Noruega, Suïssa, Liechtenstein.
- **Resta d'Europa:** Turquia, Albània, Andorra, Bòsnia i Hercegovina, Vaticà, Macedònia, Mònaco, Montenegro, San Marino, Sèrbia.
- **Estats Units i Canadà.**
- **Amèrica Llatina:** tots els països d'Amèrica Central i del Sud: Guatemala, Cuba, Hondures, Argentina, Brasil, etc.
- **Àfrica del Nord:** Marroc, Tunísia, Algèria, Líbia i Egipte.
- **Àfrica Subsahariana:**
 - o **Àfrica Central:** República Democràtica del Congo, República del Congo, República Centreafricana, Ruanda, Burundi.
 - o **Àfrica Oriental:** Kenya, Tanzània, Uganda, Djibouti, Eritrea, Etiòpia, Somàlia, Sudan.
 - o **Àfrica Austral:** Angola, Botswana, Lesotho, Malawi, Moçambic, Namíbia, Sud-àfrica, Swazilàndia, Zàmbia, Zimbabwe.
 - o **Àfrica Occidental:** Benín, Burkina Faso, Camerun, Txad, Costa d'Ivori, Guinea Equatorial, Gabon, Gàmbia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Libèria, Mali, Mauritània, Níger, Nigèria, Senegal, Sierra Leona, Togo.
 - o **Nacions Insulars africanes:** Cap Verd, Comores, Madagascar, Maurici, Sant Tomé i Príncep, Seychelles.
 - o **Territoris i possessions:** Mayotte i Reunió (França).
- **Orient Mitjà:** Aràbia Saudita, Emirats Àrabs Units, Líban, Síria, Iraq, Iran, Israel, Jordània, Kuwait, Bahrain, Qatar, Afganistan, Gasa, Cisjordània, Oman i Iemen.
- **Japó, Corea del Sud i Taiwan.**
- **Xina i Índia.**
- **ASEAN:** Tailàndia, Filipines, Indonèsia, Malàisia, Singapur, Vietnam, Laos, Myanmar, Cambotja i Brunei.
- **Oceania:** Austràlia, Nova Zelanda.